

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM
Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM
Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM
Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293 261 01 Příbram VI – Březové Hory CZECH REPUBLIC
tel.: +420 318 626 307, 318 626 675, fax: +420 318 622 566, e-mail: muzeum_pribram@volny.cz

Číslo jednací: 109/44/2006
V Příbrami dne: 24.5.2006

Adresát: MÚ Příbram
odbor životního prostředí
261 01 Příbram I

261 01 Příbram I, Tyršova 108
Převzat: OOVV - podatelna

Došlo dne: 29-05-2006
ev. č.: 42533/2006
č.j.: .....krát .....příloh

Vyřizuje: Hlaváček

Věc: **Orientační ochrannýsko-botanický výzkum území při východním okraji města Příbram (lok. Leština) a návrh na registraci významného krajinného prvku „Leština“ (okr. Příbram)**

Dne 12.5.2006 byl na ústní žádost Ing. Walenky z odboru životního prostředí MÚ Příbram proveden orientační ochrannýsko-botanický průzkum území při východním okraji města Příbram, a to v prostoru mezi zástavbou podél silnice na Dubno (Nová Hospoda) a silnicí na Háje (viz přiložená mapka - Příloha 1).

Jižně polní cesty, resp. pěšiny, rozdělující zájmovou plochu na jižní a severní část, byla zjištěna pouze ochrannýsko nezajímavá vegetace. K severu ukloněné svahy pokrývaly buď umělé trávníky, na nichž dominoval vysetý nepůvodní druh kostřavy (*Festuca arundinacea*), nebo pole v současnosti oseté řepkou (*Brassica napus*). Zřejmě těžební činností ovlivněná část výrazně zvlněného terénu západně od menšího lesíka je zarostlá ostůvkem náletových dřevin (třešeň, bříza, jeřáb, trnka) a trávníky s místy i dominující ruderalní trávou pýrem plazivým (*Elytrigia repens*). Na jižně orientovaných svazích nad silnicí na Háje jsou druhově chudé trávníky s převahou kostřavy červené (*Festuca rubra* agg.), jejíž dominanci na mělké půdě narušuje hojný výskyt šedivé trsnaté kostřavy (*Festuca* cf. *brevipila*) doprovázené žlutě kvetoucí mochnou jarní (*Potentilla tabernaemontani*).

Mnohem zajímavější porosty se nacházejí severně výše zmíněné polní cesty (pěšiny). Jejich poloha je zachycena na přiložené mapce (Příloha 1). Jedná se o kosené vlhké louky vyplňující podmáčené ploché dno mělké a široké údolní sníženiny. Porosty se vyznačují hojným výskytem pcháče šedého (*Cirsium canum*), druhu typického pro poněkud kontinentálněji laděná luční společenstva. Ochrannýsko nejhodnotnější partie těchto luk leží ve východní části území při jihozápadním okraji městské části Nová Hospoda (viz mapka - Příloha 1), kde roste početná populace chráněného upolínu evropského (*Trollius altissimus*). Podél odvodňovací stružky zde byly zaznamenány i trsy chráněného kostce sibiřského (*Iris sibirica*), v přílehlé luční partii i několik kvetoucích rostlin chráněného prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*). Kosatec sibiřsky rostl také na západním okraji kosené louky a v přílehlém lučním ladu jižně objektu garáží. V ladu k němu přistupovalo i několik bultů ostřice trsnaté (*Carex cespitosa*). Kromě chráněných druhů byly v podmáčených loukách

severně polní cesty (pěšiny) zaznamenány i další ochránářsky významné druhy cévnatých rostlin, jejichž seznam je uveden v příloze (Příloha 2).

Závěr:

Během orientačního botanického průzkumu byl kromě druhotných a z hlediska výskytu chráněných druhů rostlin zcela nezajímavých porostů severně polní cesty (resp. pěšiny) s modrou turistickou značkou zaznamenán ochránářsky cenný komplex vlhkých luk vyplňující mělké a široké pramenné údolí drobného pravobřežního přítoku Příbramského potoka. Tyto podmáčené louky hostí bohatou populaci chráněného (viz vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb.) upolínu evropského (*Trollius altissimus*, kategorie 3). Z dalších chráněných druhů byly nalezeny silně ohrožený kosatec sibiřský (*Iris sibirica*, kategorie 2) a ohrožený prstnatec májový pravý (*Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*, kategorie 3). V druhové garnituře se objevovaly i další druhy zapsané do Černého a červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (Procházka 2001). Zmíněný komplex je posledním velkoplošným koseným porostem kvalitních vlhkých luk v širším okolí Příbrami. V předchozích desetiletích byla totiž tato rostlinná společenstva u Příbrami prakticky dokonale zlikvidována odvodněním, rozoráním, zástavbou apod. Mezi takto zničená území patří např. sousední údolí (Hatě) včetně napojeného údolí jihovýchodně městské části Sázký, navazující údolí Kocáby, louky pod Květnou, niva Litavky, svahy jižně linie Kozičín - Lazec - Orlov a údolí západně silnice Červená-Narysov. Zbytky této vegetace nejsou většinou obhospodařovány a pomalu degradují - viz lada u Litavky pod fotbalovým hřištěm Marily Příbram. Taková lada časem zarůstají náletovými dřevinami a mění se na lesní společenstvo se zcela odlišným druhovým složením. I z tohoto důvodu si vlhké louky pramenného údolí mezi silnicemi na Háje a Dubno jednoznačně zaslouží územní ochranu. Proto **navrhujeme registraci významného krajinného prvku „Leština“** (případně „Fantova louka“), čímž by měla být alespoň do určité míry zabezpečena ochrana nejen přírodovědně, ale i krajinně a ekostabilizačně cenných luk s chráněnými a ohroženými druhy rostlin před odvodněním a případnou zástavbou či jinou louky devastující činností. Současně tak bude zabezpečena vodo hospodářsky cenná plocha. Významný krajinný prvek v optimálním případě zahrnuje celý luční komplex, v minimální verzi jeho východní polovinu (viz Příloha 1). Základní podmínkou jeho existence je kromě dodržování současného způsobu obhospodařování i zachování stávajícího vodního režimu.

.....
PaedDr. Josef Velfl, ředitel
Hornické muzeum Příbram

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

261 01 Příbram VI - 293
tel.: 318 626 307 fax: 318 622 566

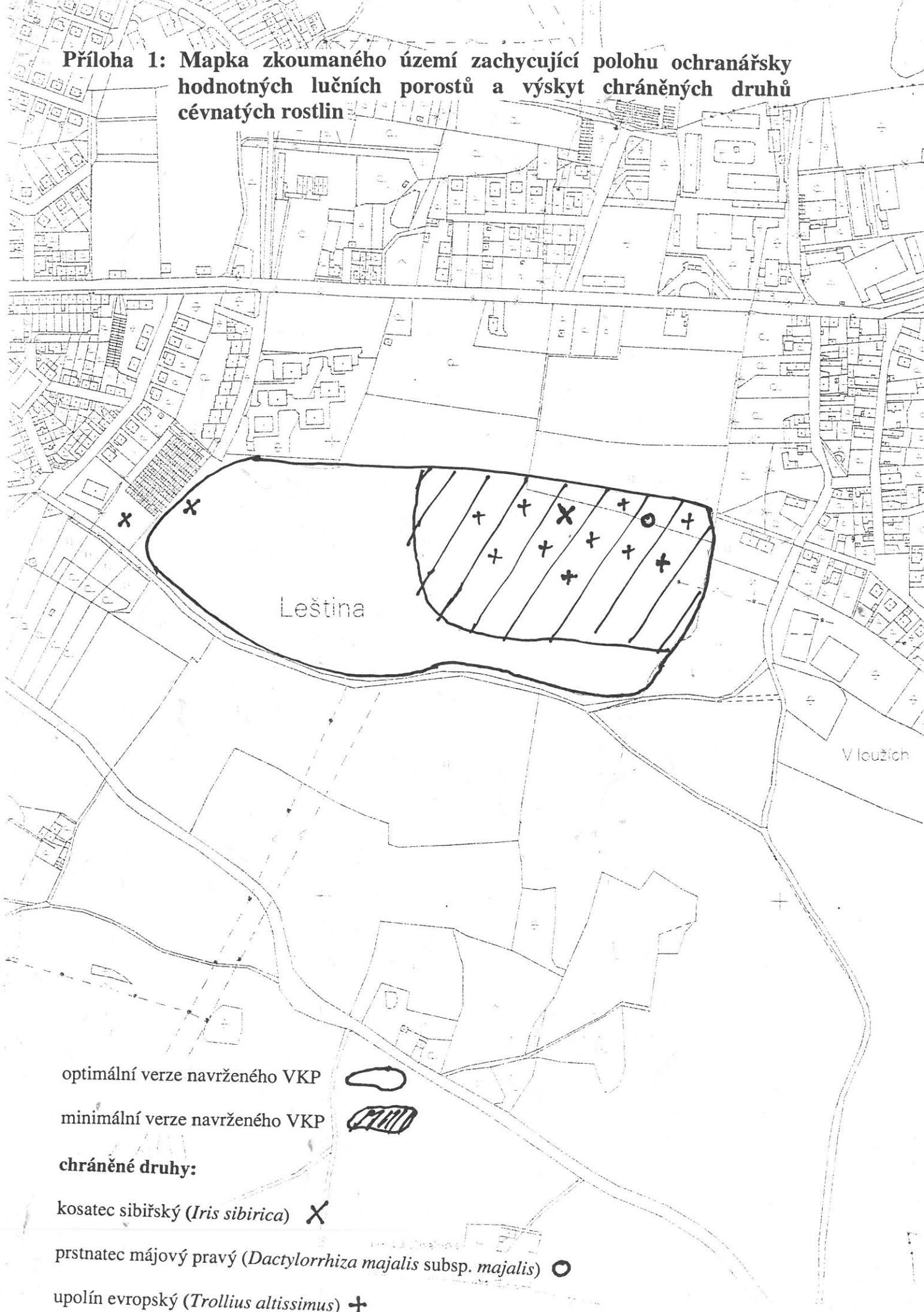
-1-

Přílohy:

Příloha 1: Mapka zkoumaného území zachycující polohu ochránářsky hodnotných lučních porostů a výskyt chráněných druhů cévnatých rostlin

Příloha 2: Seznam zjištěných chráněných a ohrožených druhů cévnatých rostlin

Příloha 1: Mapka zkoumaného území zachycující polohu ochránářsky hodnotných lučních porostů a výskyt chráněných druhů cévnatých rostlin

optimální verze navrženého VKP

minimální verze navrženého VKP

chráněné druhy:

kosatec sibiřský (*Iris sibirica*) X

prstnatec májový pravý (*Dactylorrhiza majalis* subsp. *majalis*) O

upolín evropský (*Trollius altissimus*) +

Příloha 2: Seznam zjištěných chráněných a ohrožených druhů cévnatých rostlin

A. Druhy chráněné podle vyhl. MŽP 395/1992 Sb.

Poznámka: Pokud se liší od kategorie ohrožení uvedené ve vyhlášce, je v závorce uvedena kategorie ohrožení podle Černého a červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000), ed. F. Procházka, Praha, Příroda, 2001 (18).

Silně ohrožené druhy (kategorie 2)

Iris sibirica **kosatec sibiřský** (C3) - zřídka ve východní části a na západním okraji luk, kde je i v lučním ladu

Ohrožené druhy (kategorie 3)

Dactylorhiza majalis subsp. *majalis* **prstnatec májový pravý** - vzácně ve východní části luk

Trollius altissimus **upolín evropský** - hojněji ve východní části luk

B. podle Černého a červeného seznamu ... (Procházka 2001) ohrožené druhy neuvedené ve vyhl. MŽP 395/1992 Sb.

Ohrožené druhy (kategorie C3)

Carex curvata **ostřice křivoklasá**- hlavně v západní části luk, v ostrůvcích i dominanta

Carex hartmanii **ostřice Hartmanova**- hojněji roztroušena

Scorzonera humilis **hadí mord nízký**- vzácněji ve východní části luk

Vzácnější druhy vyžadující pozornost - méně ohrožené (kategorie C4a)

Carex cespitosa **ostřice trsnatá** - několik velkých bultů v ladu při západním okraji luk

Carex disticha **ostřice dvouřadá** - místy až dominanta

Serratula tinctoria **srpice barvířská** - řídko roztroušena

Taraxacum cf. *nordstedtii* **pampeliška Nordstedtova** - roztroušeně

Poznámka: Druh může spolehlivě určit pouze specialista na rod *Taraxacum*. Není vyloučeno, že se může jednat i o některé mnohem ohroženější druhy této sekce, z nichž některé jsou chráněny i vyhláškou MŽP 395/1992 Sb.

Početnost některých druhů (*Iris sibirica*, *Serratula tinctoria*) může být podceněna, neboť v době průzkumu tyto druhy ještě nekvetly a tudíž je lze snadno přehlédnout.